

НОВИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

A NEW LOOK AT THE PROBLEMS OF ACCOUNTING, ANALYSIS AND CONTROL IN CONDITIONS OF GLOBALIZATION

7 грудня 2012 року в Луцьку відбулася IV Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки». Приємно, що ця подія вже стала традиційною і залучає до наукових дискусій науковців, викладачів і студентів все більшої кількості країн і ВНЗ.

Кафедри обліку і аудиту, економічної теорії та міжнародної економіки Луцького НТУ зібрали на конференцію представників як провідних університетів та інститутів України, так і закордонних гостей. Зокрема, були наукові роботи з вищих навчальних закладів Хелма, Перемишля, Вроцлава, Ярославля (Польща), Новополиця, Могильова, Бреста (Республіка Білорусь), Воронежа, Пермі, Волгограда, Ставрополя, Новосибірська (Росія), Києва, Львова, Тернополя, Луцька, Харкова, Полтави, Одеси та інших міст. Понад 45 навчальних закладів України та ближнього зарубіжжя були представлені молодими науковцями.

Виступаючи на відкритті конференції, проректор Луцького НТУ з науково-педагогічної роботи **Олександр Бондарський** щиро подякував зарубіжним і вітчизняним науковцям, молодим вченим і студентам, які відгукнулися на запрошення і взяли участь у конференції. Він побажав учасникам плідної роботи і відзначив, що Луцький національний технічний університет є потужним навчально-науковим центром, викладачі й студенти якого завжди в авангарді передової наукової думки.

Також з вітальними словами до учасників конференції звернулись голова спілки польських журналістів Волині Пан **Хенрік Костельний**; декан факультету обліку і фінансів Луцького НТУ, кандидат економічних наук, доцент **Алла Московчук**; декан факультету бізнесу Луцького НТУ, доктор економічних наук, доцент **Тарас Божидарнік**; завідувач кафедри обліку і аудиту Луцького НТУ, кандидат економічних наук, професор **Ірина Садовська**; завідувач кафедри економічної теорії та міжнародної економіки Луцького НТУ, кандидат економічних наук, доцент **Лариса Савош**.

На порядку денний конференції були винесені актуальні питання удосконалення теорії бухгалтерського обліку, гармонізації національної системи фінансового обліку з міжнародними стандартами, проблеми формування показників звітності підприємств, регіональні та глобальні проблеми розвитку економіки тощо.

Активним було обговорення наукових проблем вже починаючи з першої доповіді. Особливо зацікавили учасників конференції виступи студентки п'ятого курсу спеціальності «Облік і аудит» Луцького НТУ **Юлії Биховець** щодо обліково-аналітичного базису в управлінні економічною безпекою підприємств цукрової галузі; студентки Української академії банківської справи Національного банку України **Марії Росіної** про легалізацію доходів, отриманих злочинним шляхом, і методи боротьби з цим явищем в Україні; студентки п'ятого курсу спеціальності «Міжнародна економіка» Луцького НТУ **Любові Михальчук** про проблеми й перспективи розвитку міжнародного туризму на західних кордонах України.

За підсумками пленарного та секційних засідань конференції були прийняті такі рекомендації:

– ґрунтуючись на доктринах інституціональної теорії, основою впровадження МСФЗ в Україні має бути концепція їх адаптування під національне інституційне середовище, що сприятиме еволюційній гармонізації та розвитку в Україні науки з бухгалтерського обліку, здатної конвертувати національні напрацювання до міжнародної системи обліку;

– з метою підвищення результативності підготовки нормативно-правової бази регулювання бухгалтерського обліку необхідно посилити вплив на цей процес професійних бухгалтерських організацій;

– забезпечити збагачення вітчизняного методологічного інструментарію бухгалтерського обліку шляхом акуратної трансляції, обґрунтованого запозичення та успішної адаптації до специфіки науки бухгалтерський облік концепцій і методів інших (в т.ч. суміжних) наук;

– внести зміни до Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі України в частині визначених термінів створення інформаційно-аналітичної системи моніторингу виконання бюджетів у режимі реального часу, а також уніфікації програмного забезпечення з бухгалтерського обліку суб'єктів державного сектора з перенесення строків виконання вказаних завдань на 2014 рік;

– облікова політика потребує суттєвого вдосконалення з огляду на відсутність базового нормативного акту, що регулює процес формування даної політики;

– з метою подальшої імплементації у вітчизняну практику ведення бухгалтерського обліку міжнародних стандартів фінансової звітності необхідно посилити співпрацю Міністерства фінансів України з Радою по міжнародних стандартах фінансової звітності;

– необхідно розробити та впровадити на рівні стандартів бухгалтерського обліку методичні рекомендації з відображення на рахунках бухгалтерського обліку та облікових регістрах витрат, доходів і фінансових результатів інноваційної діяльності;

– варто розробити нову класифікацію біологічних активів, яка дасть змогу сільськогосподарським підприємствам поліпшити систему ведення аналітичного та синтетичного обліку таких активів;

– з огляду на загальносвітові тенденції розвитку кредитних спілок необхідно запровадити моніторинг їх функціонування з метою недопущення впровадження тінювих схем ухилення від оподаткування, що призводить до значних втрат бюджету;

– в системі деревообробних підприємств у наказі про облікову політику необхідно окремим розділом виділити відображення операцій з утворення та використання виробничих відходів, що дасть можливість комплексно й ефективно використовувати сировину;

– для документального оформлення результатів проведення контролю за витратами доцільно використовувати спеціально розроблені робочі документи, зокрема тести внутрішнього контролю облікового процесу витрат, аналітичні тести перевірки правильності відображення витрат у статтях калькуляції;

– унеможливити використання доходного підходу для визначення справедливої вартості необоротних активів, який є неприйнятним для вітчизняної системи бухгалтерського обліку, оскільки даний підхід повинен враховувати відсоткову ставку, за якою буде здійснюватись дисконтування, та премію за системний ризик, визначення яких в українських економічних реаліях є майже нездійсненним завданням;

– необхідно системно підійти до формування методичних підходів бухгалтерського обліку земельних ділянок та прав користування ними (існує необхідність удосконалення фінансової та статистичної звітності з урахуванням вимог галузевого управління та землекористувачів щодо земель сільськогосподарського призначення), оскільки в теперішніх умовах останні в багатьох випадках не поставлені на баланс агроформувань, що значно знижує інвестиційну привабливість суб'єктів господарювання;

– для первинного обліку НМА необхідно розробляти «Комплексний документ обліку надходження, наявності та вибуття нематеріальних активів», оскільки застосування типових форм з обліку основних засобів для нематеріальних активів робить неможливим всебічне відображення господарських операцій та не дозволяє повною мірою охарактеризувати даний об'єкт обліку;

– існуючий на даний час підхід до оподаткування ФСП потребує реформування перш за все шляхом врахування критеріїв величини та виду сільгоспвиробництва, а також ресурсного

потенціалу, при цьому сам ФСП має бути збережено саме у вигляді спеціального податкового режиму, який використовується в такому вигляді в аграрно розвинутих країнах зі сформованою та відносно сталою податковою системою;

– з метою подолання інформаційного вакууму про реальне екологічне навантаження необхідно зацікавлювати органи державної влади до запровадження природоохоронних програм та законодавчого закріплення екологічного обліку, а також розробляти конкретні рекомендації щодо ведення екологічного обліку;

– необхідно забезпечити впровадження системи екологічного аудиту на регіональному рівні поряд із загальними цілями забезпечення охорони навколишнього середовища в Україні, що дозволить ідентифікувати всі види впливу підприємств регіону на навколишнє середовище; своєчасно виявляти резерви зниження витрат за рахунок мінімізації відходів, економії матеріальних і природних ресурсів;

– з метою суттєвого збільшення лізингових угод необхідно забезпечити організацію при обласних лізингових центрах відділів з формування бази даних про попит та пропозицію на об'єкти лізингу, розроблення державної програми підтримки лізингу, яка б передбачала залучення банківського сектору до розвитку лізингових послуг;

– для удосконалення системи кошторисного фінансування як методу фінансового забезпечення бюджетним установам необхідно складати кошториси на основі принципів плановості, цільового характеру, виділення коштів залежно від фактичних.

– основними напрямками розвитку аудиторської діяльності в Україні мають стати: 1) розробка механізму практичного застосування МСА в Україні, створення до них коментарів у повному обсязі; 2) поглиблення співпраці професійних аудиторських організацій України з міжнародними та європейськими професійними організаціями бухгалтерів і аудиторів; 3) розробка механізму ціноутворення на аудит та аудиторські послуги на основі вивчення міжнародного досвіду з цього питання;

– варто стимулювати створення відділів внутрішнього аудиту на підприємствах, що призведе до позитивних наслідків, зокрема виявлення та запобігання можливих економічних втрат, підвищення ефективності управління підприємством, у тому числі внаслідок удосконалення системи бухгалтерського обліку;

– доцільно систему внутрішнього аудиту підприємства націлювати насамперед на систему управління ризиками і систему внутрішнього контролю – їх оцінку, аналіз, пошук шляхів удосконалення, що дозволить ефективно здійснювати управління фінансово-господарською діяльністю господарюючого суб'єкта та приймати виважені управлінські рішення;

– необхідно сприяти поширенню теоретичного обґрунтування і практичного досвіду складання у переважній більшості вітчизняних підприємств стандартизованих нефінансових звітів.